

Warszawa, 30 czerwca 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów

(druk nr 537)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa nowelizuje ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, zmiany w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie są wynikiem dokonania oceny dotychczasowego funkcjonowania tej ustawy. W następstwie analizy zidentyfikowano kilka obszarów wymagających interwencji ustawodawcy.

Zmiany w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie sprowadzają się do:

- 1) rozszerzenia definicji pojęcia „sport”; w następstwie noweli sportem będzie również współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego;
- 2) rozszerzenia katalogu okoliczności wyłączających możliwość pełnienia funkcji członka zarządu polskiego związku sportowego; w następstwie noweli członek zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mógł:
 - a) łączyć tej funkcji z pracą na rzecz ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw kultury fizycznej,
 - b) łączyć tej funkcji z funkcją trenera kadry narodowej lub funkcją pełnioną w sztabie szkoleniowym kadry narodowej w tym samym sporcie,

- c) pełnić funkcji członka organu podmiotu świadczącego na rzecz polskiego związku sportowego usługi, dostawy lub roboty budowlane, w tym usługi sponsoringu finansowego lub rzeczowego,
 - d) być osobą najbliższą, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu na rzecz polskiego związku sportowego usług, dostaw lub robót budowlanych, w tym usług sponsoringu finansowego lub rzeczowego,
 - e) być osobą najbliższą, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, dla osoby:
 - posiadającej w spółkach prawa handlowego akcje lub udziały,
 - będącej współnikiem spółki osobowej prawa handlowego,
 - będącej członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem w innym podmiocie prowadzącym działalność gospodarczą– jeżeli działalność gospodarcza prowadzona przez te podmioty polega na świadczeniu na rzecz polskiego związku sportowego usług, dostaw lub robót budowlanych, w tym usług sponsoringu finansowego lub rzeczowego,
 - f) być osobą, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.,
 - g) być osobą, która była karana dyscyplinarnie za doping w sporcie w wymiarze jednostkowym większym niż 24 miesiące dyskwalifikacji;
- ponadto członek zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mógł posiadać **żadnych** (dotychczas maksymalnie 10%) akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą związaną z realizacją przez związek jego zadań statutowych;
- 3) wprowadzenia zakazu pełnienia funkcji członka organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego przez osobę, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.;
 - 4) wprowadzenia nakazu powstrzymania się przez członka zarządu i członka organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego od działalności sprzeczej

- z interesami polskiego związku sportowego oraz określenia sposobu postępowania w przypadku zaistnienia sprzeczności interesów;
- 5) wprowadzenia możliwości uczestniczenia w lidze zawodowej w grach zespołowych klubów działających jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
 - 6) objęcia nadzorem ministra właściwego do spraw kultury fizycznej decyzji dyscyplinarnych i regulaminowych władz polskich związków sportowych związanych z organizacją współzawodnictwa sportowego; zakresem kontroli w ramach nadzoru objęta będzie również działalność polskiego związku sportowego pod względem zgodności z regulaminami związku;
 - 7) wyeliminowania z katalogu środków nadzorczych ministra właściwego do spraw kultury fizycznej decyzji o wstrzymaniu wykonania decyzji władz polskiego związku sportowego i wezwaniu ich do jej zmiany lub uchylenia w określonym terminie;
 - 8) umożliwienia ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej przyznawania „specjalnego” stypendium sportowego, członkowi kadry narodowej, który nie osiągnął wyniku sportowego;
 - 9) uporządkowania oraz doprecyzowania przepisów dotyczących stypendiów sportowych za osiągnięte wyniki we współzawodnictwie międzynarodowym, wyróżnień, nagród pieniężnych oraz odznak;
 - 10) uzupełnienia katalogu przesłanek przyznania świadczenia pieniężnego ze środków budżetu państwa; prawa do świadczenia nie będzie miała osoba, która była karana dyscyplinarnie za doping w sporcie w wymiarze jednostkowym większym niż 24 miesiące dyskwalifikacji.

W następstwie nowelizacji ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, członek zarządu polskiego związku sportowego zostanie uznany za osobę pełniącą funkcję publiczną, a w rezultacie osoba kandydująca na tę funkcję będzie obowiązana złożyć oświadczenie lustracyjne. Właściwym organem do przedłożenia oświadczenia lustracyjnego przez kandydata na członka zarządu polskiego związku sportowego będzie minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

W przepisach przejściowych określono wpływ nowelizacji na osoby, które będąc w dniu wejścia w życie noweli członkami zarządu polskiego związku sportowego, nie spełniają warunków określonych w art. 9 ust. 3 pkt 2a i 4–9 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r.

o sporcie, w nowym brzmieniu, oraz na osoby, które będąc w dniu wejścia w życie noweli członkami organu kontroli wewnętrznej, nie spełniają warunku określonego w art. 9 ust. 3a dodanym do ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Ponadto określono zasady składania oświadczeń lustracyjnych przez osoby (urodzone przed dniem 1 sierpnia 1972 r.), które w dniu wejścia w życie noweli będą członkami zarządu polskiego związku sportowego, skutki niezłożenia oświadczenia w terminie oraz związane z tą problematyką obowiązki ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

Przepisem dostosowującym nałożono na polskie związki sportowe obowiązek dostosowania swoich statutów oraz regulaminów do zmian wynikających z nowelizacji, w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

W art. 7 opiniowanej ustawy określono tzw. formułę wydatkową, tj. limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym ustawy w latach 2017–2026, oraz przewidziano stosowny mechanizm korygujący, pozwalający na zachowanie limitów rocznych.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem zmian dotyczących stypendium sportowego za osiągnięte wyniki we współzawodnictwie międzynarodowym, „specjalnego” stypendium sportowego, wyróżnień, nagród pieniężnych oraz odznak, które wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 44. posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2017 r. (wynik głosowania: 275 głosów za, 155 głosów przeciw, 8 głosów wstrzymujących). Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym (druk sejmowy nr 1410). Marszałek Sejmu skierował projekt do sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Komisja ta po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu projektu na posiedzeniach w dniach 20 kwietnia, 11 maja i 7 czerwca 2017 r. wniosła o uchwalenie ustawy w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 1600). Drugie czytanie odbyło się 20 czerwca 2017 r. W jego trakcie zgłoszono 6 poprawek, z których akceptację Sejmu uzyskała jedna poprawka (autorstwa Klubu Parlamentarnego PiS).

W trakcie prac nad projektem w Sejmie nie dokonano w odniesieniu do niego istotnych zmian merytorycznych. Niemniej warto zwrócić uwagę na to, że:

- 1) zmodyfikowano katalog okoliczności wyłączających możliwość pełnienia funkcji członka zarządu polskiego związku sportowego; przewidziano dodatkowo, że członkiem zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba, która była karana dyscyplinarnie za doping w sporcie w wymiarze jednostkowym większym niż 24 miesiące dyskwalifikacji;
- 2) utrzymano obowiązujący obecnie przepis przewidujący, że minister właściwy do spraw kultury fizycznej podejmuje środki nadzoru w odniesieniu do władz polskiego związku sportowego w drodze decyzji;
- 3) dodano przepis przejściowy przewidujący, że do postępowań kontrolnych wszczętych na podstawie art. 16 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie i niezakończonych przed dniem wejścia w życie noweli stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

Krytyczne w stosunku do projektu uwagi przedstawiono w opinii prawnej do projektu sporządzonej przez Biuro Analiz Sejmowych (autor – Paweł Kościelny). Zasadnicze zastrzeżenia podniesiono w odniesieniu do zmiany w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, polegającej na rozszerzeniu katalogu okoliczności wyłączających możliwość pełnienia funkcji członka zarządu polskiego związku sportowego przez osobę, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., oraz zmian w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie uznania za osobę pełniącą funkcję publiczną (a w następstwie objęcia obowiązkiem lustracyjnym) członka zarządu polskiego związku sportowego. Autor opinii, odwołując się m.in. do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. (sygn. K 2/07) oraz poglądów Trybunału Konstytucyjnego dotyczących rozumienia konstytucyjnej zasady równości, przedstawił argumenty przemawiające za uznaniem art. 9 ust. 3 pkt 9 dodawanego do ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, za niezgodny z art. 32 ust. 1 Ustawy Zasadniczej. Ponadto w opinii tej wskazano, że rozszerzenie definicji (zakresu) pojęcia „osoba pełniująca funkcję publiczną” w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów o członka zarządu polskiego związku sportowego będzie niezgodne z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji. Tezę tę postawiono w oparciu o przywołany

wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. (sygn. K 2/07), „ze względu na treściowe zawieranie się zakresu obecnie projektowanej regulacji w regulacji będącej przedmiotem ówczesnej kontroli konstytucyjności”.

III. Uwaga ogólna

Dokonując oceny nowelizacji ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, w następstwie której członek zarządu polskiego związku sportowego zostanie uznany za osobę pełniącą funkcję publiczną, a w rezultacie osoba kandydująca na tę funkcję będzie obowiązana złożyć oświadczenie lustracyjne, należy mieć na względzie, że 11 maja 2007 r. Trybunał Konstytucyjny w swoim wyroku (sygn. K 2/07), zakwestionował art. 4 pkt 53 tej ustawy, który w swej istocie był analogiczny do dodawanego opiniowaną nowelizacją przepisu (dodawany art. 4 pkt 60).

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego art. 4 pkt 53, który stanowił, że osobami pełniącymi funkcje publiczne (a tym samym obowiązany do składania oświadczeń lustracyjnych) są członek organu zarządzającego, organu nadzoru lub organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego lub spółki kapitałowej zarządzającej ligą zawodową, **był niezgodny z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji w związku z art. 8 i art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności**. W ocenie Trybunału, „nie może być wątpliwości, że kategoria osób pełniących funkcje publiczne nie może obejmować funkcji, stanowisk i zawodów, które nie mają żadnego związku z władztwem publicznym (*imperium*) ani z gospodarowaniem mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa (*dominium*). Orzekając niekonstytucyjność art. 4 pkt 53 Trybunał Konstytucyjny wziął pod uwagę, że „polskie związki sportowe, zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym¹⁾, tworzone są jako stowarzyszenia lub związki stowarzyszeń, a zatem jako organizacje pozarządowe, podlegające nadzorowi ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu”. Jak zauważono w uzasadnieniu do wyroku,

¹⁾ Zgodnie z art. 7 nieobowiązującej już ustawy z dnia 29 lipca 2005 o sporcie kwalifikowanym, polskim związkiem sportowym jest związek sportowy, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej, o zasięgu ogólnokrajowym, utworzony po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu. Polski związek sportowy może działać **w formie stowarzyszenia lub związku stowarzyszeń**. W zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 29 lipca 2005 o sporcie kwalifikowanym do polskich związków sportowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

z „natury rzeczy zatem osoby będące członkami ich (*polskich związków sportowych – aut.*) organów statutowych, komisji kontrolnych czy wchodzące do organów tworzonych przez te związki spółek kapitałowych prawa handlowego, w tym lig zawodowych, **nie są osobami pełniącymi funkcje publiczne**”. „Poddanie zatem tych osób rygorom lustracji jest całkowicie nieuzasadnione z punktu widzenia zasady poprawnej legislacji, która w centrum uwagi musi mieć także zasadę oddzielenia sfery publicznej od sfery niepublicznej – rozdziału niezwykle istotnego w demokratycznym państwie prawnym. Ustawa o sporcie kwalifikowanym ujemnie regulowaną tam problematykę w stosunkowo ścisłe ramy nadzoru państwowego przez właściwego ministra. Nie znaczy to jednak jeszcze, że polskie związki sportowe stały się tym samym zdecentralizowanymi czy zdekoncentrowanymi formami sprawowania władzy wykonawczej w państwie.”

Wprawdzie ustawa z dnia 29 lipca 2005 o sporcie kwalifikowanym została zastąpiona przez ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, niemniej ustawodawca w „nowej” ustawie nie zmienił zasadniczo statusu prawnego polskiego związku sportowego i jego funkcji²⁾, a tym samym argumentację dotyczącą niekonstytucyjności art. 4 pkt 53, która została przedstawiona w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego, należałoby uznać za aktualną w odniesieniu do dodawanego art. 4 pkt 60.

Wobec powyższego nowelizacja ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów może być uznana za niekonstytucyjną, jako naruszającą art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Ponieważ zmiana ta ściśle wiąże się z nowelizacją ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, w następstwie której członek zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mógł być osobą, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. (ograniczenie takie przewidziano również w odniesieniu do członka organu kontroli wewnętrznej polskiego związku

²⁾ Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, w celu organizowania i prowadzenia współzawodnictwa w danym sporcie może być utworzony polski związek sportowy. Utworzenie polskiego związku sportowego przez związek sportowy wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do polskiego związku sportowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

sportowego), należałoby rozważyć, czy tego rodzaju ograniczenie dopuszczalne jest z punktu widzenia art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy wprowadzenie ograniczenia pozwoli „zakreślić wysokie wymagania etyczne i moralne osób zaangażowanych w funkcjonowanie polskich związków sportowych”. Jak można się domyślać ograniczenie wprowadzono ze względu na konieczność ochrony wartości konstytucyjnej jaką jest moralność publiczna. Nie kwestionując prawa ustawodawcy do uchwalenia przepisów ograniczających inne konstytucyjne prawa i wolności, ze względu na potrzebę ochrony moralności publicznej (w sytuacji uznania jej za zagrożoną albo nie dość chronioną), należy pamiętać, że ingerencja ustawodawcy w tym zakresie musi być proporcjonalna (nie może naruszać istoty ograniczanych praw i wolności). Może budzić wątpliwości, czy **bezwarunkowy** zakaz pełnienia określonych funkcji, proporcjonalności nie narusza. Można bowiem wyobrazić sobie okoliczności, które pomimo zaistnienia przesłanki wskazanej w przepisie, wyłączały będą niemoralność dawnej postawy kandydata na członka organu polskiego związku sportowego.

Należy również pamiętać, że w przypadku innych osób uznanych za pełniące funkcje publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, które niejednokrotnie piastują ważniejsze funkcje niż członek zarządu polskiego związku sportowego (katalog tych osób określono w art. 4), negatywne konsekwencje pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa, przewidziano na okoliczność złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, a nie samej pracy lub służby w organach bezpieczeństwa, jak to przewiduje opiniowana ustawa w odniesieniu do członków zarządu związku sportowego.

IV. Uwagi szczegółowe

Abstrahując od wątpliwości natury konstytucyjnoprawnej przedstawionych we wcześniejszej części opinii, wątpliwości budzą poniższe kwestie:

- 1) art. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie, art. 9 ust. 3 pkt 4 – w przepisie przewidziano, że członkiem zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba łącząca tę funkcję z pracą na rzecz ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Posłużenie się rzeczownikiem „praca” w przepisie może być nie dość

jednoznaczne dla adresatów. Rzeczownik ten jest bowiem utożsamiany z pracą świadczoną na podstawie stosunku pracy (Kodeks pracy). Z uzasadnienia projektu wynika, że przepis ma się odnosić również do pracy rozumianej szerzej niż świadczona na podstawie stosunku pracy. Mając to na względzie oraz dążąc do wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się uściślenie przepisu i wskazanie w nim, że stanowi on o wykonywaniu pracy zarówno w ramach stosunku pracy, jak i na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret drugim, w pkt 4 po wyrazie „fizycznej” dodaje się wyrazy „w ramach stosunku pracy albo na podstawie umowy cywilnoprawnej”;

- 2) art. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie, art. 9 ust. 3 pkt 6 – w przepisie przewidziano, że członkiem zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba łącząca tę funkcję z funkcją członka organu podmiotu świadczącego na rzecz polskiego związku sportowego usługi, dostawy lub roboty budowlane. Jednocześnie zgodnie z dodawanym art. 9 ust. 3 pkt 8 lit. c, członkiem zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba, której osoba najbliższa jest członkiem organu, **prokurentem lub pełnomocnikiem** w podmiocie świadczącym na rzecz polskiego związku sportowego usługi, dostawy lub roboty budowlane. W związku z tym nasuwa się pytanie, dlaczego ustawodawca nie ograniczył możliwości bycia członkiem zarządu polskiego związku sportowego osobie, która jest **prokurentem lub pełnomocnikiem** podmiotu świadczącego na rzecz polskiego związku sportowego usługi, dostawy lub roboty budowlane. Jeżeli wolą ustawodawcy byłoby wyłączenie również takich osób, należałoby przyjąć niżej zaproponowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2:

- a) w lit. a w tiret drugim, w pkt 6 wyrazy „pełnić funkcji członka organu” zastępuje się wyrazami „być członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem”,
- b) w lit. c, w ust. 4 w pkt 6 wyrazy „pełni funkcję członka organu” zastępuje się wyrazami „jest członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem”;

- 3) art. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie, art. 9 ust. 3 pkt 9 – w przepisie przewidziano, że członkiem zarządu polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, weryfikacji tego warunku ma służyć oświadczenie lustracyjne składane przez kandydata na członka zarządu polskiego związku sportowego. W dodawanym art. 9 ust. 3 pkt 9 ustawodawca nakazuje przyjąć znaczenie pojęcia „organy bezpieczeństwa państwa” wynikające z ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Natomiast oświadczenia lustracyjne dotyczą pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów. Ponieważ zakres definicji pojęcia „organy bezpieczeństwa państwa” w obu ustawach nie jest tożsamy (zakres tego pojęcia w drugiej z nich jest węższy i nie obejmuje: Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk, Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami, Urzędu do Spraw Wyznań oraz terenowych organów administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego oraz organów i instytucji cywilnych i wojskowych państw obcych o zadaniach podobnych do zadań organów uznanych za organy bezpieczeństwa państwa), pojawia się wątpliwość, dlaczego w dodawanym art. 9 ust. 3 pkt 9 ustawodawca nie odesłał do zakresu pojęcia „organy bezpieczeństwa państwa” przyjętego na potrzeby oświadczenia lustracyjnego. Zastosowane odesłanie, czyni oświadczenia lustracyjne w pewnym zakresie niewystarczającym środkiem weryfikacji tego, czy spełniony jest warunek przewidziany w dodawanym art. 9 ust. 3 pkt 9. W oparciu o oświadczenie lustracyjne nie będzie można zweryfikować, czy kandydat na członka zarządu polskiego związku sportowego wykonywał pracę lub służbę na rzecz organów bezpieczeństwa państwa nieobjętych definicją z art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów. W celu zapewnienia spójności ustawy o sporcie z ustawą o ujawnianiu informacji

o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, należałoby rozważyć przyjęcie niżej zaproponowanej poprawki. Analogiczna zmiana powinna być dokonana w dodawanym art. 9 ust. 3a.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2:

- a) w lit. a w tiret drugim, w pkt 9 wyrazy „art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575)” zastępuje się wyrazami „art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1721, 1948, 2260 i 2261)”,
 - b) w lit. b, w ust. 3a wyrazy „art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu” zastępuje się wyrazami „art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów”;
- 4) art. 1 pkt 2 lit. b, art. 9 ust. 3a – w przepisie przewidziano, że członkiem organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego nie będzie mogła być osoba, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., a więc sformułowano ograniczenie analogiczne do tego, które będzie stosowane w odniesieniu do członków zarządu polskiego związku sportowego. Wprowadzając ograniczenie ustawodawca równolegle nie zmienił ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, a więc kandydaci na członków organu kontroli wewnętrznej nie będą obowiązani składać oświadczeń lustracyjnych. W związku z tym, pojawia się wątpliwość, w jaki sposób weryfikowane będzie spełnienie warunku, o którym mowa w dodawanym art. 9 ust. 3a, przez kandydata na członka organu kontroli wewnętrznej. Jeżeli w odniesieniu do takich osób miałby być stosowany mechanizm analogiczny, jak

w przypadku kandydatów na członków zarządu polskiego związku sportowego, należałoby dokonać niżej sformułowanych zmian.

Propozycja poprawki:

w art. 2 w pkt 1, w pkt 60 po wyrazie „zarządu” dodaje się wyrazy „i członek organu kontroli wewnętrznej”;

w art. 4 w ust. 1 po wyrazie „zarządu” dodaje się wyrazy „albo członkami organu kontroli wewnętrznej”;

- 5) art. 1 pkt 2 lit. d, art. 9 ust. 4a – w związku z tym, że w dodawanych do ustawy o sporcie art. 9 ust. 3 pkt 7 i 8 mowa jest nie tylko o prowadzeniu działalności gospodarczej, posiadaniu akcji albo udziałów w spółkach prawa handlowego oraz byciu wspólnikiem osobowej spółki handlowej, ale także o byciu członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu na rzecz związku usług, dostaw lub robót budowlanych, dodawany art. 9 ust. 4a powinien uwzględniać również te okoliczności. Jeżeli wolą ustawodawcy jest, aby członek polskiego związku sportowego nie musiał rezygnować z funkcji w zarządzie, w przypadku gdy jego osoba najbliższa zrezygnuje z bycia członkiem organu, prokurentem albo pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, należałoby przyjąć niżej sformułowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2 w lit. d, w ust. 4a po wyrazach „rozwiąże umowę” dodaje się wyrazy „albo przestanie być członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem”;

- 6) art. 1 pkt 9 lit. a, art. 34 ust. 3c część wspólna oraz ust. 3i część wspólna – pierwszy z przepisów mówi o przyznawaniu wyróżnień za ustanowienie rekordu świata, drugi zaś o przyznawaniu nagród za ustanowienie rekordu świata. Zarówno pierwsza, jak i druga regulacja uzależniają przyznanie wyróżnienia albo nagrody od zatwierdzenia wyniku, przy czym pierwsza przewiduje zatwierdzenie wyniku przez międzynarodową organizację sportową, a druga przez międzynarodową federację sportową właściwą dla

danego sportu. Zakładając, że w oba przepisy odnoszą się do tego samego podmiotu zatwierdzającego oraz kierując się § 10 Zasad techniki prawodawczej, należałoby skorelować ze sobą terminologię tych przepisów. W niżej sformułowanej propozycji poprawki przyjęto, że prawidłowym określeniem jest określenie „międzynarodowa federacja sportowa właściwa dla danego sportu”.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 9 w lit. a, w ust. 3c w części wspólnej wyrazy „odpowiednie międzynarodowe organizacje sportowe” zastępuje się wyrazami „międzynarodowe federacje sportowe właściwe dla danego sportu”;

- 7) art. 1 pkt 9 lit. a, art. 34 – w dodawanych do art. 34 ust. 3b i 3c ustawodawca przesądza, że wyróżnienia będą mogły być przyznane **wyłącznie** za zajęcie jednego z trzech pierwszych miejsc na międzynarodowych imprezach mistrzowskich oraz za ustanowienie rekordu świata. Jednocześnie z przepisu upoważniającego (nowelizowany art. 9 ust. 4) wynika, że określając rodzaje wyróżnień oraz tryb i warunki przyznawania wyróżnień minister będzie obowiązany uwzględnić międzynarodowy lub **krajowy** wymiar osiągnięcia sportowego. Wydaje się, że ze względu na jednoznaczny i zamknięty katalog osiągnięć, za które będzie mogło być przyznane wyróżnienie, wytyczna delegacji ustawowej w zakresie, w jakim stanowi o krajowym wymiarze osiągnięcia sportowego na potrzeby wyróżnień, może wprowadzać w błąd sugerując, że wyróżnienie będzie mogło być przyznane również za wybitne osiągnięcia sportowe inne niż wynikające z art. 9 ust. 3b i 3c. W przypadku nagród pieniężnych ustawodawca dopuszcza w dodawanym do art. 9 ust. 3j przyznanie nagrody również za inne wybitne osiągnięcie sportowe, które nie polegało na uzyskaniu odpowiednio dobrego wyniku na międzynarodowej imprezie rangi mistrzowskiej albo ustanowieniu rekordu świata. Być może należałoby, analogicznie jak w przypadku nagród, dopuścić możliwość przyznania wyróżnienia również za inne wybitne osiągnięcia sportowe, niebędące osiągnięciami, o których mowa w art. 9 ust. 3b i 3c. Sformułowane niżej propozycja poprawki mają charakter alternatywny.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 9 w lit. a:

a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 3a–3m” zastępuje się wyrazami „ust. 3a–3n”,

b) po ust. 3c dodaje się ust. 3ca w brzmieniu:

„3ca. Wyróżnienie może być przyznane także osobie, która uzyskała inne niż określone w ust. 3b i 3c wybitne osiągnięcie sportowe o szczególnym charakterze.”;

albo

w art. 1 w pkt 9 w lit. a:

a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 3a–3m” zastępuje się wyrazami „ust. 3a–3n”,

b) po ust. 3c dodaje się ust. 3ca w brzmieniu:

„3ca. Wyróżnienie może być przyznane **nie częściej niż raz w roku** także osobie, która uzyskała inne niż określone w ust. 3b i 3c wybitne osiągnięcie sportowe o szczególnym charakterze.”;

8) art. 3 – rozszerzając w trakcie prac nad ustawą w Sejmie katalog okoliczności wyłączających możliwość pełnienia funkcji członka zarządu polskiego związku sportowego o okoliczność ukarania dyscyplinarnie za doping w sporcie w wymiarze jednostkowym większym niż 24 miesiące dyskwalifikacji (dodawany art. 9 ust. 3 pkt 10), ustawodawca nie określił wpływu tej zmiany na osoby, które w dniu wejścia w życie noweli będą członkami zarządów polskiego związku sportowego i nie będą spełniały tego warunku. Przepis przejściowy art. 3 ust. 1 określa wpływ nowelizacji na sytuację członków zarządu w związku ze zmianą art. 9 ust. 3 pkt 2a oraz dodaniem do art. 9 ust. 3 pkt 4–9. Rozstrzygnięcie problemu intertemporalnego jest obowiązkiem prawodawcy wynikającym z art. 2 Konstytucji (zasady demokratycznego państwa prawnego; zasady przyzwoitej legislacji). Dyrektywy formułowania przepisów przejściowych, których istotą jest rozwiązywanie problemów międzyczasowych (tj. udzielenie odpowiedzi jaki jest wpływ znowelizowanej ustawy na stosunki, w tym np. członkostwo w zarządzie polskiego związku sportowego, powstałe pod działaniem

przepisów dotychczasowych bez względu na to, czy do tych stosunków zamierza się stosować przepisy dotychczasowe, przepisy nowe czy przepisy regulujące ten wpływ w sposób odmienny od przepisów dotychczasowych i przepisów nowych) określają Zasady techniki prawodawczej (m. in. § 30 i § 31). Zakładając, że wolą ustawodawcy jest, aby osoby, które były ukarane dyscyplinarnie za doping w sporcie w wymiarze jednostkowym większym niż 24 miesiące dyskwalifikacji, będące członkami zarządów polskich związków sportowych w dniu wejścia w życie nowelizacji, przestały pełnić tę funkcję, proponuje się dodanie niżej sformułowanego przepisu przejściowego, który jest w swojej treści podobny do rozwiązania zawartego w art. 3 ust. 1 i 3.

Propozycja poprawki:

w art. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są członkami zarządu polskiego związku sportowego i nie spełniają warunku określonego w art. 9 ust. 3 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane do rezygnacji z pełnionej funkcji w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku niewypełnienia tego obowiązku ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

- 9) art. 3 ust. 3 – w związku z tym, że art. 3 ust. 3 odnosi się zarówno do terminu, o którym mowa w ust. 1, jak i terminu wskazanego w ust. 2 tego artykułu, oraz mając na uwadze, wynikające z Zasad techniki prawodawczej dyrektywy formułowania odesłań, należałoby przyjąć niżej sformułowaną poprawkę techniczno-legislacyjną. Odesłanie musi być precyzyjne. Fakt, że w ust. 1 i 2 przewidziano identyczne terminy, nie ma wpływu na ocenę poprawności sformułowanego w ust. 3 odesłania. Termin rezygnacji z funkcji członka organu kontroli wewnętrznej określono bowiem w ust. 2, a nie w ust. 1.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w ust. 3 po wyrazach „terminu, o którym mowa w ust. 1” dodaje się wyrazy „lub 2”;

- 10) art. 4 ust. 3 – przepis ten stanowi o osobach, które złożyły oświadczenie lustracyjne „w związku z kandydowaniem lub wykonywaniem funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia tego oświadczenia”. Mając na względzie, że sformułowania

„w związku z kandydowaniem funkcji publicznej” nie można uznać za poprawne oraz kierując się § 6–8 Zasad techniki prawodawczej, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

w art. 4 w ust. 3 wyrazy „kandydowaniem lub wykonywaniem funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia tego oświadczenia” zastępuje się wyrazami „wykonywaniem funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia tego oświadczenia albo kandydowaniem na taką funkcję”.

Jakub Zabielski

Główny legislator